

به نام خدا

پروتکل ارزیابی بی اختیاری ادرار
ارائه دهنده: عاطفه ابراهیمی
استاد راهنما: سرکار خانم دکتر دلدار

تعریف: نشت غیر ارادی ادرار در غیاب عفونت ادراری

انواع: بی اختیاری فوریتی

بی اختیاری استرسی

بی اختیاری مخلوط

بی اختیاری سرریزی

اتیولوژی: بی اختیاری با منشأ دستگاه ادراری

علت های سیستمیک

شرایط برگشت پذیر

- Urgency
- Day time frequency
- Nocturia
- Nocturnal enuresis
- Slow stream
- Intermittent stream or intermittency
- Hesitancy
- Straining to void
- Incomplete emptying
- Continuous urinary incontinence
- Overactive bladder
- Neurogenic bladder

Terminology

چاقی
زایمان
روش زایمان
سابقه فامیلی
سن
نژاد

غیره: سیگار، مصرف کافئین، دیابت، آتروفی واژن،
هورمون درمانی، سکتہ، افسردگی، بی اختیاری
مدفوع، جراحی ادراری تناسلی، رادیوتراپی

ریسک فاکتورها:

بی اختیاری ادراری

رد عوامل برگشت پذیر:
DIAPPERS
دیلیریوم
عفونت
واژینیت یا اورتریت
آتروفیک
عوامل دارویی
عوامل روانی
تولید بیش از حد ادرار
محدودیت حرکت
احتباس مدفوع

شرح حال

معاینه
فیزیکی

تست سرفه

چارت دفعات
ادراری fvc

حجم
باقیمانده ادرار

تست
آزمایشگاهی

تست
اورودینامیک

بررسی
رادیولوژیکی

شرح حال

نشت ادرار با عطسه و سرفه

بی اختیاری استرسی

نشت ارادی با فوریت ادراری و به دنبال عوامل تحریک کننده

بی اختیاری فوریتی

نشت ادرار به صورت مداوم یا قطره قطره یا دفع ناکامل
علائم همراه: جریان ضعیف و منقطع ادراری
تاخیر در ادرار کردن- فرکونسی- ناکچوری

بی اختیاری سرریزی

ترکیبی از هر دو شکایت

بی اختیاری مخلوط

معاینه فیزیکی

معاینه جنرال

معاینه لگن

معاینه فیزیکی-جنرال

معاینه قلبی-عروقی

ارزیابی تجمع بیش از حد مایع

معاینه شکمی

لمس کردن جهت تندرست و توده

انتهاها

توانایی حرکت مفاصل
ارزیابی عملکردی و آتروفی
عضلانی
ضعف عضلانی

معاینه گردن

در بیمار با استئوآرتریت:
ارزیابی حرکت گردن
ارزیابی ضعف عضلات

معاینه نورولوژیکی

در ارزیابی اولیه لازم نیست مگر:
شروع ناگهانی بی اختیاری
بیماری شناخته شده
نورولوژیکی
شروع جدید علائم

ارزیابی شامل:
رفلکس بابنسکی
حس پرتنه
تون استراحت و انقباض ارادی آنال اسفنکتر
آنال وینک
تست وبری و حس پریفرال

معاینه فیزیکی-
لگنی

ارزیابی مخاط واژن
از نظر آتروفی

ارزیابی ساختارهای
حمایتی لگن مثل
پرولاپس ارگان
لگنی با اسپکولوم

معاینه دو دستی
جهت ارزیابی توده
و تندرns

باریک شدن-رنگ
پریدگی-از بین رفتن
روگا

باریک شدن ورودی
واژن

التهاب

تست های تشخیصی

پاراکلینیکی

UDS

رادیولوژیکی

آزمایشگاهی

کلینیکی

FVC

PVR

تست سرفه

تست سرفه

با مثانه پر (200-300) حالت ایستاده-
با سرفه قوی

نشست مثبت فوری

بی اختیاری
استرسی

دفع ادرار با تأخیر و
حجم زیاد و غیر قابل
کنترل توسط بیمار

بی اختیاری فوریتی

چارت دفعات ادراری

ارزیابی تکرار ادرار و
شدت حجم ادرار در اپیزودهای
بی اختیاری
تعیین میزان مایعات دریافتی
دفعی

فرکونسی یا دفع با اضطراب
(10 بار یا بیشتر)

بی اختیاری فوریتی

نشت با سرفه و استرس

بی اختیاری استرسی

دفع شبانه ادرار

ناکچوری
(2 بار یا بیشتر)

PVR
حجم باقیمانده
ادراری

بیش از 200
سی سی

کمتر از 50
سی سی

انسداد خروجی
مثانه

فعالیت ضعیف
دترسور

نرمال

بیماری های نورولوژیکی خاص
عفونت ادراری تکرار شونده
فعالیت ضعیف دترسور
انسداد خروجی مثانه
سابقه احتباس ادراری
یبوست شدید
دیابت با نوروپاتی محیطی
پرولاپس شدید ارگان لگنی
شروع جدید یا عود بی اختیاری پس از جراحی بی اختیاری
داروهایی که قدرت انقباض دترسور را کاهش می دهند یا
تون اسفنکتر را افزایش میدهند

PVR اندیکاسیون های انجام

تست های
آزمایشگاهی

غیر ضروری
(در صورت نیاز
درخواست میشوند)

ضروری
(در همه بیماران
درخواست میشود)

درد لگن
هماچوری بدون
عفونت
ریسک کانسر مثانه

شرح حال احتباس
ادرار

تکرر ادرار- افزایش
حجم ادرار

حجم باقیمانده ادرار
بالا

U/A, FBS

سیتولوژی ادرار

Cr سرم

Ca, FBS سرم

B12 سرم

در صورت عفونت
درمان و مجدد ارزیابی
میشوند

ارزیابی اورودینامیک

اندیکاسیون انجام

عدم تطابق شرح حال و معاینه فیزیکی

تست سرفه منفی
علیرغم شرح حال + بی اختیاری
استرس حتی در حالت ایستاده

Complicated SUI

تصمیم به جراحی بیمار

بی اختیاری فوریتی مقاوم به درمان

سابقه جراحی لگن
سابقه رادیاسیون لگن
اختلال نورولوژیکی
اتیولوژی غیر استرسی جهت بی اختیاری

ارزیابی اورودینامیک

مواردی که نیاز به ارزیابی اورودینامیک ندارند

Uncomplicated SUI

نشت ادراری مثبت

آزمایش ادرار نرمال

حجم باقیمانده ادرار کمتر از 150 سی سی

هیپرموپلیته مجرا داشته باشد

پرولاپس stage 2 کمتر باشد

علائم و نشانه های
خطر فوری

ارجاع فوری به
متخصص

هماچوری در غیاب
عفونت ادراری

همراه بودن با درد
شکم یا لگن

شرایط پیچیده
نورولوژیکی

شک به فیستول
وزیکوواژینال

یافته غیرطبیعی در
معاینه

توده لگن

پرولاپس علامتدار
لگنی فراتر از هایمن
stage2

علائم و نشانه های
غیر فوری

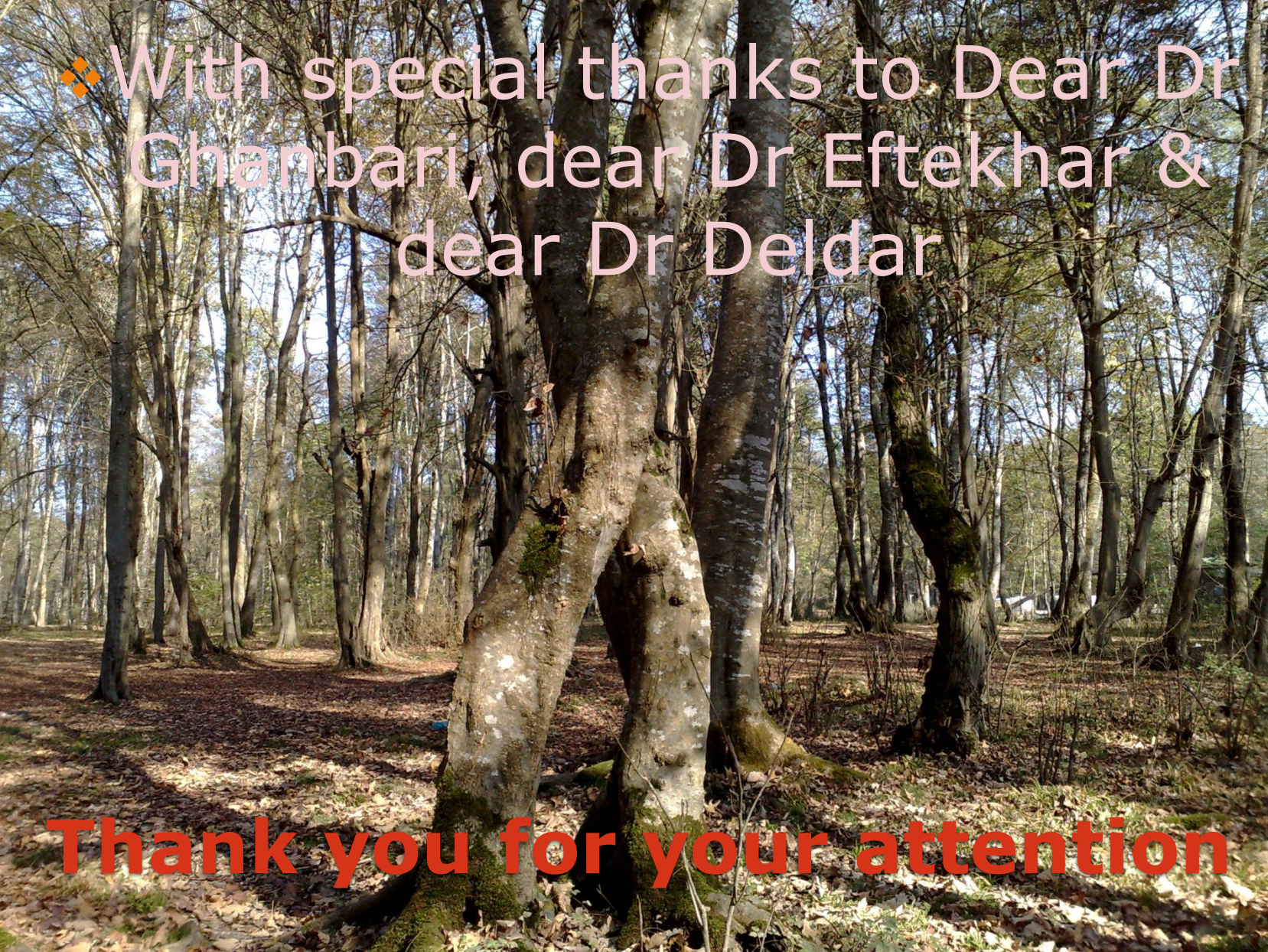
ارجاع الکتیو به
متخصص

بی اختیاری استرسی
خالص که به درمان
اولیه جواب نمیدهد

PVR بصورت پایدار بالا

سابقه جراحی لگن +
سابقه رادیاسیون

تشخیص نامطمئن

A photograph of a forest with many trees and fallen leaves on the ground. The trees are mostly bare, suggesting autumn or winter. The ground is covered in brown and yellow leaves. The text is overlaid on the top half of the image.

❖ With special thanks to Dear Dr Ghanbari, dear Dr Eftekhar & dear Dr Deldar

Thank you for your attention